

Publicerad 2022-11-07 08:10 av Micke Norrland Svensson

*Vem ser en gammal man och vem tänker på honom. Vem ser värdet i hans liv och värdet i vem han är. Han lämnar oss strax. Vi efterlevande sörjer honom inte utan vi låter våra teknologiska liv gå vidare.*

### **Den gamle mannen vid det röda lilla huset.**

Du bor i det röda lilla slitna huset vid den smala krokiga vägen. Där vid din röda stuga har mina ögon sett dig några gånger.

Du är en enkel man som inte Förefaller ha några krav på din tillvaro.

Om jag får gissa din ålder skulle jag säga runt 80 år.

Idag när jag passerade, kom du bärandes på en gammal spann av plåt. En spann jag kan tro att även din far en gång burit. Den var full av potatis som du skördat. Ja du hade precis lämnat åkern, för att med stapplande steg gå åter till ditt röda gamla hus.

Du är smal och ryggen är ännu rak. Ingen rullator och inga andra hjälpmedel har du. Du är trots din ålder full av vitalitet och ännu utstrålar du styrka,

Den vitgrå arbetsskjortan var till hälften ute och hatten hade du lite på sned.

Du härstammar från en svunnen tid tänker jag och ler. Tänker till och njuter av tanken på dig. Jag känner dig inte men ändå känner jag dig väl. Du är precis den jag vill bli. Jag vill vara du och du fyller mig med inspiration. Hade jag inte varit så feg skulle jag stannat till en stund för att samtala med dig. Vi hade kunnat språka om livet och din visdom hade jag sugit in som en svamp suger upp sitt vatten.

“Lyssen mer än du prat så kan du lär nå”. “Lyssen mer än du prat så kan du lär nå”

Du är av den sort som kommer från en annan värld, en värld som enligt mig var långt bättre än den vi har idag. Vi kan ibland titta på äldre med ett fnys av förakt, för att tycka att vi är så mycket bättre nu. Är vi bättre än våra förfäder? Är vi smartare och klokare? Har vi kommit längre? Jag undrar, ja jag undrar.

“Vi är dragen baki snoken”, “Vi är dragen baki snoken”

Min reflektion formas när jag ser det enkla livet du företräder.

Du är nog född innan andra världskriget. Du har kanske minnen från radions rapportering av Hitlers frammarsch i Europa. Du levde genom svårigheterna på 40-talet för att formas in i 50-talet, då jag gissar att du även fick dina barn. Barn som nu är i pensionsålder. 60-talet gick förbi när du var mitt i livet. Du har sen passerat 70,80,90,00-talen. Du har genomlevt den största tekniska förändringsprocess historien erbjudit. Du var med i alla de tider som vi yngre räknar till fantastiska tidseror. Ja, du har sett världens största process av tekniska landvinningar, men ändå när jag ser dig så sitter du på verandan med en kopp kaffe, i din helt omoderna värld och bara tittar ut på fältet framför. Att se dig är som att titta rakt in i en tidskapsel. I dig möter jag en svunnen tid. En tid som var men som inte mer är.

Du sitter där helt oberörd av världen runt dig och bara är. Ett andetag efter nästa tar du medan du tänker och tänker gör du mycket. Du hör fåglarnas underbara kvitter och du tänker. Du ser den samlande ekorren och du tänker. Du följer årstidernas förändring noga medan du tänker. Allt medan koppen av kokkaffe står där och släpper en underbar doft från sig.

Ett lugn är berett här i ditt livs smörgåsbord. Allt händer men samtidigt händer ingenting. Allt är stilla och stilla är det.

“Hä ä ingen mening till å jäkt”. “Hä ingen mening till å jäkt”

Jag tänker tillbaka på din uppväxt. Jag ser framför mig en ganska trygg uppväxt, en sådan uppväxt som vi idag ofta önskar oss. En mamma och en pappa. Du kommer från tiden då föräldrar hade många barn. Vi lever i en tid då barn har många så kallade föräldrar. Jag ser framför mig att du var med på åkern som liten. Du kunde nog svinga lien redan som barn. Ja, du kunde troligen slå sly och lägga tegel på taket fast du blott var en liten grabb. Du fick yxa ved och hässja hö som dagliga rutiner. Innan du knappt kunde gå visste du redan det mesta om att elda. Från modersmjölken kom även respekt för jorden och du visste nog allt om att odla potatis innan du ens fyllt nio.

Den skolan du fick gå i var den som gav liv, ja liv gav den och kunskap om livet gavs frikostigt där på gården. Din far och din mor av lärare som lärde dig respekt och vördnad. Dom lärde dig att vårda om gården och att värna om närmiljön. Vi som lever idag kan tyvärr endast skövla. Ja, skövla och förstöra kan vi. "Lär dem rätt som liten så följ dem vägn som stor". "Lär dem rätt som liten så följ dem vägn som stor"

Du lärde dig tidigt att vara rädd om saker. Du lärde att saker har ett värde och att man inte ska ha sönder saker. Du kommer från en tid då man inte kastade sopor utan allt återvanns. Kunde det inte återvinnas blev det kompost. Mat som var skämd gick till djur. Man sparade på allt som kunde sparas på. Man köpte nästan ingenting och kläder fick gå i arv. Bakom ladugården samlade man på de större saker man inte längre använde som sparkar, skidor eller cykelramar. Allt på hög och allt stod där till kommande tid. Som ett eget litet upplag av skrot så man själv vid behov kunde fynda när behoven kom.

Det mesta av de du har på gården härstammar från tidigare generationer. "Om du är rädd om så finns e kvar". "Om du ä rädd om så finns e kvar"

Allt från porslin till tavlor och möbler är från gamla tider. Ingenting är modernt eller nytt.

En gammal traktor finns som är ansedd som föråldrad idag. Lika med din gamla bil som är nära att klassas som veteran På norrsidan av ditt hus, under tak skymtar jag tonvis med bräder. Ja gamla brädor och regler i mängd ser jag. Jag tolkar det som att du tagit "reda på" som man säger här uppe. Dom skulle riva men jag "tog reda" på. Det är ett typiskt norrländskt uttryck. Att ta reda på är ytterligare ett sätt att återvinna saker på. Här är det att spara och rusta för framtiden som gäller.

Kommer att tänka på min vän, en äldre man, som arbetade på Umeå återvinning. Han sade ofta att förr jobbade folk ihjäl sig och numer städar dom ihjäl sig.

Släpvagn efter släpvagn med fullt riktiga saker som mals ner i container efter container. Ett sådant beteende är ingenting för dig. Här på gården går inget till spillo.

Att "ta reda" på betyder att spara till framtiden eftersom man vet att man kan behöva. Din generation tänker långsiktigt. "Det är bra att ha" är ett annat åldrat uttryck. Har man, behöver man inte köpa. Just det är en hemlighet. Att inte behöva köpa. Att nästan aldrig behöva spendera pengar.

"Allt ä värt när du ha behoven", "Allt ä värt när du har behoven"

Tittar på ditt hus och inser att det stått på plats i minst hundra år. Timmerstommen är nog från byggnation medan bräder, tegel och fönster som finns är allt återvunnet över tid. Gården är sliten men ändå vårdad. Det slitna och lappade huset är likt dig måste jag säga. Du är sliten, lappad och lagad men även du min vän är väl vårdad.

Din generation åker inte på köpcentran alltså utan ni stannar på gården och eftersom ni under generationer sparat har ni oftast allt. Med ett leende på läpparna inser jag att ni inte bara har utan ni vet även vart ni har. Är det söndagkväll och nått går sönder så kommer ficklampan på och med stapplande steg försvinner du ut i boden för att strax komma in med vad du nu behövde och det uppkomna problemet avhjälpas.  
“Mammons tempel ska du undvik”. “Mammons tempel ska du undvik”

Du kommer från en tid då man satte värde i att kunna själv. Själv är bäste dräng är en fras du frotterar med. Ja, ord är det få av men de ord som kommer betyder nått. Din generation var systematiskt negativ till överhet. Ingen ska bestämma över ditt hus. Du bestämmer själv. Myndigheter är det ingenting gott i menar du. Nej dom har ingenting att tillföra mer än problem. Du kommer från tiden då man tänker lika om företag. Dom vill bara sälja och ha pengar.  
“Om he int är trasigt så ska du inte fix heller”.  
“Själv är bäste dräng, ja själv är bäste dräng”.

Du blev man redan som liten och ansvar kunde du innebörden av innan du tappat din första mjölkband.  
Du fostrades till att bli en vettig man, en man att lita på. Trygg stabil och enkel.  
Du lärde tidigt att ta en dag i taget och att stressa fyller ingen mening. Din generation kände ingenting till om depression, eller kombinationer av bokstäver som ADHD och mer.  
Istället fick ni lära er veta hut, och hut fick ni lära.  
Ni lärde er även sans och ni lärde betydelsen av förnuft. Ord vars betydelse idag bleknat bort.  
Ni lärde som liten att sova äta och röra på er. Rutin är någonting man tänker när man ser på er äldre. ni är omutbara i era rutiner.  
“Om man gå upp mä tuppen så bli he nå gjort”. “Om man gå upp mä tuppen så bli he nå gjort”

Kris, kriser och mer kris i samhället. Elkris, vattenkris, krigskris, ekonomikris och alla andra kriser som nu målas ut och stressar människor berör inte ens dig.  
I tidningar läser vi om att rusta för att klara vinterns utmaningar. Du fnyser åt sådant.  
Du har redan allt och allt har du. Ingenting kommer som en överraskning, för ditt liv stavas att rusta. En man från din tid blir aldrig tagen på sängen. Det finns i dig från start att ha allt i ordning. Alla saker ska vara på rätt plats och dom ska fungera. Allt från stormlampor till manuell pump till din brunn ska allt vara i ordning.  
Var sak på sin plats är ett mantra som du har sedan barnsben.  
Du klarar dig utan några problem genom vilken kris än samhället bjuder på. Du har maten på gården och när strömmen försvinner sitter du i skenet av en oljelampa och klurar på ett korsord i väntan på nattens sömn.  
Varmt och gott är det och magen är mätt, när du sakta övergår till drömmens land.  
Röken från skorsten vittnar om att här bor en man som kan och kan det kan han.  
“Man ska int vet se mycke om allt som händ”  
“Om hu har ordning så klar du av”, “Om hu ha ordning så klar du av”

Din generation är glömd nu. Idag stavas generationerna med bokstäver som X och Z. Kriget pågår vilken som är den bättre generationen. Allt medan din generation inte ens räknas in. Du räknas inte, du som utan

vidare skulle ha tagit hem segern för bästa generation

Din amish-lika livsstil är helt underbar när man tänker efter. Tuffa, hårda och manliga män som kan, vet och rår sig. Ni är även husliga, mjuka och harmoniska. Ni har såväl en stark maskulin framtoning men likaväl en mildare feminin del. Du kan nog mer om att sylta och safta än dagens kvinnor. Du kan nog mer om inläggning av sill och bak av bröd än vad våran generation kan. Du kan även klädvård. Bären plockas noga och frukten från äppelträden som inte går åt plockar du ändå. Ja, du plockar alla dåliga frukter och lägger i en stor låda. Den lådan lastas på traktorn för att köras upp till skogen, på platsen där rådjuren kan komma för att äta. På en annan plats kastar du avfall och fiskrens så räven får en bit mat. Resterna av vetet och annat spannmål läggs på fågelbordet. Du är som en pappa såväl som en mamma för hela ditt område. "Alla må ha sitt". Ja, "alla må ha sitt"

Klimatångest är ingenting du lider av. Du skrattar och ler. "Tänk se mycket dem hitt på borti fjollträsk". Du lärde redan som pojke att värna om natur, djur om miljö. Ja, du har levt enkelt hela livet i harmoni med naturen runt dig.

Du har levt av de gåvor jorden gett och tagit hand om allt och alla runt dig.

Det är humor tänker jag när man tror att du är den felande länk som måste straffas. Ja, straffas för att du på nått sätt skulle ha smutsat ner jorden.

Du åker på affärn kanske en gång varannan vecka för att handla en halv påse. Du kör kanske 200-300 mil om år med en redan gammal bil som byggts och finns. Ingenting köps på ett köpcentra utan allt finns redan på gården, där allt runt dig är återvunnet. Veden till pannan kommer från din egen mark och är förnybar minst sagt.

Du kanske drar fyra max fem tusen kilowattimmar per år i el och ditt vatten är från din egen brunn.

Du fnyser åt miljöpartiet och deras politik. Ditt liv är mer miljövänligt än vad någon av deras företrädare kan stava till.

"Om du inte har begär har du inga behov". "Om du inte har begär har du inga behov"

Tänker mig ett samtal med dig. Jag vill prata med dig och höra dina ord. Jag tänker mig att orden är få. När de kommer får man vara på tå. Man måste vara hörsam om man ska prata med dig. Dina ord är som diamanter. Ja, som små vackra ädelstenar är dom och varje kort mening innehåller nog en stor poäng. Varje kort mening är troligen som en bok om hjälp till självhjälp, för generationer efter generationer. Din samlade visdom är med säkerhet ackumulerad av flera generationers traderande av klokheter.

Detta är en konstform som strax är borta. Konsten att kunna säga mycket på få ord. Konsten att kunna även med tystnad berätta. Konsten att visa hur, genom ett praktiskt agerande.

"Hä behövs inte många orden för att lära ut". "Hä behövs inte många orden för att lära ut"

Jag ser på dig och är imponerad. Fylld av beundran är jag.

Jag önskade att jag hade en pappa som dig, en pappa som kunde ha lärt mig allt det du kan. Ja, en far som fanns där som en trygg punkt. Ett fast ankare som aldrig rubbas.

Jag ser på dig och det smärtar då jag inser att jag aldrig fick det mest grundläggande i livet, en pappa.

Tänk om du var min trygga ,stabila och kunniga far. Tänk om jag fått förstå redan som liten vikten av naturen och djuren.

Tänk om jag i skolålder redan kunde allt om hur man odlar och hur man bakar.

Tänk om du lärt mig att fiska och att laga saker.

“Hä ä viktig med en far” “Hä ä viktig med en far”

Jag tänker på en ide jag haft sen tidigare. Min ide baserar sig på en önskan är att på ett bibliotek kunna boka tid med äldre människor. Tid där jag som åhörare kunde få levande berättad historia från den personen jag bokat. Tänk om man kunde få boka dig för att sitta i samma rum och med vörndnad höra dig berätta om livet på gården från förr. Du har en livshistoria och den är nog mer spännande än någon hollywoodfilm någonsin kan erbjuda, men ingen lyssnar, ingen hör och ingen förstår. Skatten du bär inom dig är snart för evigt förlorad.

Jag skräms i panik när jag tänker på att er generation strax är om intet och att vi förlorar stabiliteten i. Ja, ni är fundamentet i vårt samhällshjul. Jag förstår nu att det ni kunde och det ni gjorde har en betydelse som ekar genom historien. Ni gav oss trygghet och stabilitet, ni gav oss sunt förnuft och ni gav oss en klokhet som strax är förlorad. Den är förlorad för ingen lyssnar, den går om intet för ingen ser.

“Du saken int kon till båsen är tom”. “Du saken int kon till båsen är tom”.

Nu sitter du där på verandan du en gång byggt. Du sitter där såsom en sprängfylld bok av ovärderlig kunskap. Ensam sitter du där och sakta tynar bort.

Vännerna har redan lämnat och frun likaså.

Du sitter där dag efter dag, redo att själv lämna, att lämna allt bakom dig för att gå.

Gå för att aldrig mer komma åter.

Du har mentalt redan tagit adjö av gården och tackat för det liv hon gav. Du har sagt till alla djuren att din tid nu strax är kommen.

Du är redo nu för att ta ditt sista bloss av syre. Syret som håller din kropp vid liv.

Om man kunde gjort en urkund på dig hade vi haft en ovärderlig källa till praktiskt, enkelt och tacksamt liv för kommande generationer att följa.

Du är inte kyrklig och du är heller inte fast i någon annan religion utan du är lyhörd för naturen och du kan prata med djuren.

Det betyder att du är mer andlig än någon annan jag känner. Att du dessutom är i harmoni med att kunna dö betyder att du är klar med det du har här. Det är föredömligt och andligt mer än vi kan förstå.

Jag är tacksam att jag kunde se och förstå just dig. Jag är tacksam till dig än om jag inte lärde känna dig.

“Nä he ä dax å gå se gå man” “Nä he ä dax å gå se gå man”

Tacksamheten vet ingen gräns nu när du har visat mig på hur jag ska tänka. Du visade mig på vilken väg jag ska ta och jag kommer nu gå den vägen fram, din väg kommer jag gå. Det är den smala vägen inser jag. Den smala vägen är det jag sett.

Jag ska inte tänka mer på pengar och på prylar, för ingenting får vi ta dit vi går.

Jag behöver förstå vikten av att vårda om jag.

Jag förstår nu tyngden av att vara ståndaktig. Ord som tålmod, sans och förnuft ska ringa inom mig hädanefter.

När jag ingenting behöver har jag allt. När behoven saknas är dom släckta.

Du visade mig på att leva nära naturen ger harmoni och klang. Du gav förståelse av ordet samklang. Du visade att jag behöver en ny ton, en ny ton behöver jag. Min ton är den frekvens jag ska leva i och den frekvens jag sänder ut till omgivningen runt mig är min nya ton. Om min frekvens är i harmoni med naturen kommer naturen att prata även med mig. Vi kan då förstå varandra.

Du gav mig en rosettasten som gör att jag kan förstå och tolka rätt. Då kan även jag en gång tryggt dö och lämna allt bakom mig.

Ledordet från nu är samklang. Jag behöver samklang och samklang är det ord jag ska bära med mig från denna betraktelse.

Tänk att du nu lärde mig allt detta utan att du ens uttalat ett ord. Bara genom att jag såg dig lärde du mig allt detta.

Det är minst sagt imponerande.

Tack till dig som orkat dig igenom även denna betraktelse.

---

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren Micke Norrland Svensson med Poeter.se id #232104 innehar upphovsrätten